

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Подвійне число по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска» — з Русланових псалмів М. Шапкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свята с 5½ год пополудни.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсманна.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісламі» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні доносеня по 30 с. від стрічки.

Зміна конституції в Сербії.

(X) З гіркими жалобами і важкими докорами зніс король Олександр надану перед двома роками сербському народови конституцію. Прасовий, виборчий, громадський закон, регулямін законодатних тіл перестали обовязувати. Замість тих знесених законів привернув король наново давні законні постанови з 1866. і 1882., отже з тих часів, коли ще політичний розвиток Сербії і теперішній король були в пеленках.

Таку несподіванку заподіяв король Олександр своему народови. Від коли обняв він управу, ще в хлопячій віці, допускав ся всяких насильств і увязнив передовсім свого регента. За тим насильством слідували інші подібні. Виняті нині спід права ставали завтра міністрами, а через ніч опиняли ся у в'язниці. Заслужені мужі, що посьміли твердо стояти при своїм переконанню, були приневолені утікати з краю, а їх майно конфісковано. Коли вибухла боротьба між Мілянєм а Олександром, побивано немилосердно прихильників Міляна. Найприкрішю несподіванку зробив Олександр своему народови подружем з Драгою Машин. Нарід сподівав ся, що єго король подружем з якою заграничною князюгау, а тимчасом вибрана ним подруга не тільки всего того не внесла, але викликала всякі негарні поговори. Тоді то виступив король з новою конституцією, котра, здавало ся, вдоволить і найскрайніших радикалів.

З того часу минуло як-раз два роки, а тимчасом змарніла не одна надія, а також і покладана на королеву. Положенє в Сербії погіршило ся, финанси розстроєні, тягарі дійшли до неможливости, невдоволенє в народі збільшило ся. Король оглядає ся за способами, щоби подвигнути значіне своє і держави і старав ся, щоби єго з Драгою прийняли на царскім дворі. Тимчасом там відказали. Одинока двірська подорож се були відвідини могили батьківскої в Крушедолі і тоді зважив ся сербський амбасадор, дякуючи цісарєви за почесні оказані королівській парі з нагоди сеї поїздки, натякнути, що королівска пара була би вельми щаслива, коли би могла відвідати цісарський двір, але дістав відповідь, що цісар радо бачив би короля. Таким способом всюди лише розчарованє.

Розчарованє се найшло відгомін і в бесідах радикальних членів скупщини, а король, що звик всякий опір насильно ломити, зніс конституцію. Він грає ролю обидженого, жалувє ся на дневникарство, на скупщину, котру тепер розігнав, а на єї місце покликав доживзених мамелюків-сенаторів, а тим самим завів самовладу вправді не що-до форми, але що-до сути.

Можна би думати, що се нічого нас не обходить, що в Сербії діє ся. Однак оно інакше представляє ся. Розвиток і поступ балканських держав не може бути байдужним для сигнатарних держав, а пе-

редовсім для Австрії і Росії особливо в хвилі, коли в Македонії почала ся на добре ворохобня і навіть не знати, які она прибере розміри і куди може перекинути ся. Держави європейскі, що давали поруку при уладженю відносин на Балкані, мають право тут промовити своє слово. Для Австрії се не є рівнодушнє, чи в Сербії є лад, чи огнище ворохобні, особливо тепер, коли македонська ворохобня може і там перенести ся. Дятого керманичі Австрії повинні мати бачне око.

Високий рівень українства а нова ера.

(Відповідь д. М. Павликови).

(Дальше).

Д. М. Павлик невдоволеній ще тим, що писано в «Правді» та «Руслані» на тему «нової ери», що всего того замало для поясненя справи. Я-ж навпаки думаю, що хоч не одно ще можна-б про тогочасний політичний зворот народовців написати і може при ційшій нагоді ще дещо напишу, то вже й з дотеперішнього може кожний безпристрасний виронити собі ясний суд про сю справу, а хто є з гори упереджений, того не перековають ніякі поясненя. А звернувши ся до культурних придбань з доби «нової ери», подає в сумнів, чи за сі придбаня треба подякувати «новій ері» та додає, що «рівень всіх тих благодатий дуже навіть низенький» з ваймкою хйба Наук. Товариства ім. Шевченка.

Се річ загально відома, що опозиція проти нової ери спершу заперечувала всяку вартість таких придбань (як рускі школя вправ, рускі гімназії, катедри на університеті —), молоді радикали за приводом старших називали се охлалами, трінкгельдами для руских послівновоєрців і новокурсників, але відтак сама опозиція почала ті охлани, ті трінкгельди вичисляти яко свої заслуги, які она нібито виборола! Але не стало нової ери, нема і придбань ніяких, опозиція таки нічого не виборола, не може нічого вказати і дятого не без основи я сказав, що ми і доси живемо давними придбаннями нової ери і сего ніхто не в силі фактами опрокинути. А si licet parva componere magnis, то так само молодческа опозиція, котра так само «спасала честь чєского народу», як укр. радикали честь українства, називала політику старочехів — політикою округовин, охланив, бо они поступенно добивали ся засновини промислових, середних шкіл, поступенних засновин університету і т. д., а сегодня по 12-літній боротьбі зійшли на дорогу старочехів, з тою лише різницею, що навіть таких придбань не можуть виказати, а на їх місце можуть вийти елементи, які абсолютно не дорівнюють їм інтелектом. І у вас дехто рад би зробити якусь нову еру (але зазначую рішучо — не з давних новоєрств, за що на мене накидувало ся «Діло») — однак не зробить нині навіть такої «нової ери», як в 1890. р.

Д. М. Павлик відказує всяких заслуг «нової ери» в діяльности і розвитку Наук. Товариства ім. Шевченка, бо нібито д. Грушевский не робив під маркою «нової ери», бо він відкараскав ся від неї, а потім помігши заснувати «національно-демократичну партію», відкараскав ся

від неї і від політики. Отже на се мушу зовсім рішучо заявити д. Павликови, а се засвідчать і всі, що тоді зо мною в перших роках засідали у виділі Наук. Товариства ім. Шевченка, що я, хоч стояв тоді яко посол на становищі т. зв. «нової ери», держав Наук. Товариство зовсім далеко від всякої політики і проф. Грушевського не ангажував зовсім до нової ери. Може се засвідчити проф. Грушевский, що я єго ніколи не запрошував на наші політичні збори і наради, отже не бажав сего, щоби він працював під маркою нової ери, бо я стояв за тим, щоби проф. Грушевский був провідником наукової роботи. Як-раз на опозицію спадає вина, що єго втягнула спершу в консолідацію, а відтак до організованя національно-демократичного табору і се була груба помилка, бо Україна висилала єго сюди на те, щоби він плекав науку а не політику, для якої не міг мати розуміня, не знаючи добре наших обставин.

Так само рішучо мушу заперечити, мовби за моєї президентури відпихано в політичних причин таких людей, як Драгоманів або кого иншого з радикалів. Протоколи і акти всі є в руках теперішньої управи, можна о тім пересвідчити ся. Навпаки, я можу назвати імена радикалів, котрі мене плюгавили особисто без жадної підстави, а я не звважаючи на те, велів їм виплачувати задатки на літературний відробок, щоби могли мати прожиток, хоч міг справами покермувати инакше.

Колиж д. Павлик думає, що «нова ера» не має ніякої заслуги в розвитку «Наук. Товариства ім. Шевченка», то дуже помиляє ся, бо уже хоч би ті підмоги краєві і державні, той дохід з печатаня шкільних книжок, що матеріально поставили грубо задовженє товариство на ноги, є заслугою нової ери. А чи в Науковім Товаристві міг би був розвинути такую роботу як тепер не тільки професор Грушевский, але навіть Антонович, Житецкий і ціла громада учених, наколиб оно було остало в тих матеріальних обставинах, в яких находило ся у 80-их і початку 90-их років, то найкрасше міг би д. Павлик запевнити ся у довголітнього виділового проф. Громницького, добре ознакочленого з тими справами.

(Дальше буде).

Д О П И С ь.

З Городенки.

(Кістяки Гольбайна або типи з Городенщини).

Автор дописи з Городенщини, поміщеної в ч. 70. «Руслана» влучно схарактеризував руску інтелігенцію городенського цівіту, але дуже загально. Наводить вправді три типи, але на тім і кінчить, оправдуючись, що більше «єй Богу гидко писати»! Признаю се дописувателеви, але заразом питаю: щож робити? чи маємо чекати, аж чужі часописи будуть прати єї бруди? Чи не ліпше випрати свої бруди таки дома і не допускати, щоби імена нашої інтелігенції валялись по шпальтах чужих дневників? Дятого хочу змалювати докладнійше типи городенської інтелігенції, маючи на думці латиньску пословицю: «Errare humanum est, sed in errore perseverare diabolicum est». Кожний може блудити, але може і поправитись, і я, если хочу змалювати типи городенської інтелігенції,

Софія, 10. цвітня. Коло місцевости Естереп стрітила ся ватага Стоянова з турецким військом. Турків побіджено і убито з них 140.

Царгород, 10. цвітня. В кількох місцевостях Альбанії потворили ся нові ватаги повстанців.

Надіслане.

Спеціаліст недуг горла і грудий
Др. ЕВГЕН ОЗАРКЕВИЧ

довголітний лікар клінічний і заведення лічничого в Щавниці, ординує постійно у Львові, ул. Корняків ч. I, II пов. (Народний Дім). 11(43-?)

Льоси на сплати місячні в правому до виграних по зложеню першої рати поручає банковий дім Шіц і Хаес (Schütz і Chajes) у Львові пл. Марийскі ч. 7. Купно і продажа ефектів, льосів і монет. Виплата купонів. Безплатна ревізія льосів і ефектів. Проспекти висилає ся оплатно. 6(50—50)

COLOSSEUM Ernesta Thorna
у Львові, в пасажі „ГЕРМАНА“ ул. Сонїшна
Величава програма.
від 1. до 15. цвітня 1903.

при співучасті військової музики 30. п. п.

1) Увертура. Реклямограф. 2) Мария del Uraїno, іспанська тансерка. 3) Сестри Dissely, екслібретки. 4) Carro, черевобесідник. 5) Л. Людвиговський, польський гуморист. 6) Сестри Moulier, подвійне сальтомортале на потрійнїм друкку. Орхестра. 7) Aga? 8) Е. Hanson і Miss Jemcy, на кружляючих гльобах. 9) Дружина Ozerani, американська пантоміна. 10) Chautenas, трансформаційна сьпівачка. 11) Американський біоскоп: Подорож на місяць.

Що дня о 8. год. вечером велике представлене. В неділю і сьвята два представлення. Що пятницї High-Life представлене. Білети вчаснійше можна замовляти і набувати в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Всілякі
КУПОНИ

вильосовані

цінні папери

вишлячє без потручени
провізії або коштів

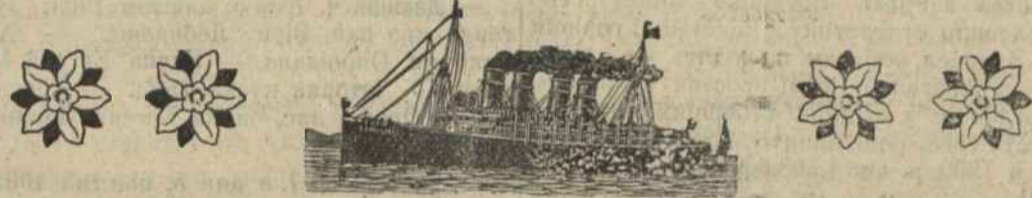
Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного.

ДО КАНАДИ

як і до всіх других заморских земель переправляє **НАЙДЕШЕВШЕ**
повсюди знакома фірма:

B. KARLSBERG
HAMBURG, Ferdinandstrasse 15.

Поки хто шифкарту купить, нехай порівнає мої ціни з цінами агентів корабельних.

Унтерменауска фабрика виробів з глини
ІВАНА КНЯЗА ЛІХТЕНШТАЙНА
Unterthemenau bei Lundenburg, поручає:
панті мозаїкові, прізорні всі найбільшій лисости, о рчи й продукції 10 міліонів парт. Далеше: камінні рурі і помпани цегли, рурі до Аренова-їя, фальцовані дахівні, полшани і недовжані плити стїни, дахівні цинковані. Ілюстровані ціники даром і оплатно. Число робітників 700.

8(12—24)

Розклад поїздів залізничих обовязуючий від 1-го мая 1902.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-европейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
		до Львова				зі Львова	
8:10		з Кракова, Берліна, Варшави, Відня		8:25		до Сучави, Жидачева, Кересмезе, Потутор	
8:20		з Чернівців (Іцкан, Галац), Чорткова		8:30		до Підволочиск (Київ) Бродів дв. головний	
8:50		з Брухович, щод. від 15. мая до 14. вер. вк.		1 55	8:43	до " " дв. Підзамче	
7:45		з Янова		2:09	8:35	до Лавочного (Пешту) Борислава, Дрогобича	
7:40		з Підволочиск, Бродів на дв. Підзамче		8:30	8:40	до Кракова (Відня, Праги), Берліна	
8:00		на дв. головний		2:55	9:00	до Лавочного, Хирова, Калуша	
8:10		з Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова			9:15	до Янова	
8:15		з Сокала, Рави рускої			9:50	до Вельця, Сокала, Любачова	
1:35	8:50	з Кракова, Відня, Праги, Берліна			10:30	до Чернівців, Потутор	
	10:25	з Ряшова, Любачова			10:40	до Тернополя, Потутор, дв. Пїда.	
	11:55	з Станиславова (Кересмезе, Потутор)		2:40	10:57	до " " дв. гол.	
	1:10	з Лавочного, Калуша, Хирова, Борислава			1:25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділю і сьвята	
	1:23	з Янова			2:15	до Брухович від 15. мая до 14. вересня в неділі і сьвята	
2:20		з Підволочиск, Кошичів на дв. Пїд.			3:05	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
2:35		на дв. голов.			3:15	до Янова щоденно від 1. мая до 30. вер.	
	3:14	з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)			3:26	до Брухович щод. від 1. мая до 15. вер.	
	4:40	з Самбора, Стрия, Скольного (15—30.9)			3:30	до Ряшева, Хирова, Любачова	
	5:11	з Підволочиск (Київ), Бродів на дв. Пїдв.					
	5:35	з Янова (від 1. мая до 30. вер. в нед. і сьв.)					
1:45	5:40	з Чернівців, Іцкан " на дв. голов.					
	5:50	з Кракова					
				Ніч			
				12:45	8:10	до Станиславова, Жидачева	
					8:20	до Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	
					8:30	до Янова від 1. мая до 15. вер. будні дні а від 16. вер. до 30. цвіт. 1903. щоденно	
					8:35	до Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова	
					7:10	до Сокала і Рави рускої	
					8:16	до Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)	
					8:25	до Черемшля	
					9:00	до Підволочиск, Бродів гол. дворець	
					9:20	" " дв. Підзамче	
					10:05	до Янова від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.	
					10:30	до Іцкан, Чорткова	
					11:00	до Кракова, Відня, Варшави, Праги	
					11:10	до Підволочиск, Бродів дв. головний	
					11:32	" " дв. Підзамче	
					4:15	до Кракова, Відня, Праги, Самбора	
					5:50	до Брухович від 15. мая до 14. вер. щод.	

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано
Час середно европейскій різнять ся від часу львівского о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-европейского = 12 год. 36 мін. часу львівского. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць державних (ул. Красіцьких ч. 5.) уділяє поясненя в справах залізничих, продає білети всякого рода і розклада їади.

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку

Гіпотечного

купє і продає

всякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшїм курсі денним не числячи ніякої провізії.